

Pes, paix.
Petou, Poitou.
Physicien, médecin.
Picce, temps.
Plente, abondance.
Poeste, puissance.
Poi, peu.
Poigner, combattre.
Poindre, pousser.
Pooir, pouvoir.
Porpenser, reconnaître.
Postat, puissance, premier magistrat.
Poterne, fausse porte.
Poure, pauvre.
Propheter, prophétiser.
Prover, se bien comporter.
Provoire, prêtre.
Puille, l'Appuille.
Puis, depuis.
Putaire.

Q

Quistre, chercher.

R

Raaindre, racheter.
Rames, demeuré, resté.
Ravine, épée.
Rebeor, voleur.
Receter, retirer.
Recouste, ressource.
Recoustrer, reprendre.
Recreanter, s'engager.
Regehir, reconnaître.
Remestre, demeurer, a verbo remanere.
Remes, demeuré.
Renoyer, renoncer à la foi.
Renuef, renaissant.
Repairier, retourner en sa patrie.
Reposer, retirer, se cacher.
Reprovier, reproche.
Resnable, raisonnable.
Revoyer, remettre en son chemin.

Robeor, voleur.
Route, rompue, a verbo rupta.
Rouuer, commander.

S

Seimondre, avertir.
Seror, saur.
Sor, sur.
Sorsir, arriver, contingere.
Sou, soi.
Sous, solde.
Sousterret, enterrer.
Sur, Tyr.

T

Tabarie, Tyberiadé.
Targier, tarder.
Tençon, querelle, blâme.
Tertre, montagne.
Tetur, défendre, a verbo tuer.
Tex, tel.
Tivre, Tybre, Tybre.
Tollir, ôter.
Tornace, tour.
Tornelle, petite tour.
Touaille, serviette.
Toudra, ôtera.
Tousist, ôta.
Toutesvoies, toutefois.
Traitor, traître.
Trepercier, passer à travers.
Tres,
Tret,
Tribrier, camper.
Toivre, Tybre, Tybre, rivièr.
Tuit, tout.

U

U, au.
Ude, coutume.

V

Venience,
Voider le pays, sortir du pays.
Voise, veuve.

HÆC EST ORDINATIO

Sub apostolica sede Antiochiæ, catholicorum, metropolitanorum, archiepiscoporum, episcoporum.

Catholicus Irinopolis, quæ est *Baldac*; Catholicus Ani, qui est *Persidis*.

Sedes prima, Tyrus. Sub hac sede sunt episcopatus XIII.

Porfirion.
 Archis.
 Ptolomais.
 Sydon.
 Sarepta.
 Biblium.
 Botrion.
 Orthosia.
 Archados.
 Antarados.
 Pancas.
 Araclis.
 Tripolis.
Sedes secunda, Tarsus. Sub hac sede sunt episcopatus V.
 Sebastii.
 Mallos.
 Thina.
 Coridos.

Pademdes.

Sedes tertia, Edessa. Sub hac sede sunt episcopatus X.

Virchi.
 Constantia.
 Garron.
 Marcopolis.
 Varnon.
 Gedaron.
 Ymeria.
 Querquensia.
 Capsaron.
 Callinicos.
Sedes quarta, Apamia. Sub hac sede sunt episcopatus VII.

Epiphania.
 Seleucouila.
 Larissa.
 Valanea.
 Mariam.
 Raphania.

Arethusa.

Sedes quinta, Hierapofis. Sub hac sede sunt episcopatus VIII.

Zeuma.
 Surron.
 Varnalis.
 Neocæsarea.
 Perri.
 Orimon.
 Dolichi.
 Europl.

Sedes sexta, Bostrum. Sub hac sede sunt episcopatus XIX.

Gerasson.
 Philadelphia.
 Adraon.
 Midanon.
 Austanidon.
 Delmundon.
 Zozoyma.
 Herri.

Iceni.
Eucuni.
Constantia.
Paramboli.
Dionysia.
Conaachon.
Maximopolis.
Philippolis.
Chrystopolis.
Neilon.
Lorea.

Sedes septima, Anavarza. Sub hac sede sunt episcopatus IX.

Epiphania.
Alexandros.
Irinopolis.
Cambrisopolis.
Flavias.
Rossas.
Castravali.
Eguas.
Sisia.

Sedes octava, Seleucia. Sub hac sede sunt episcopatus XXIV.

Claudiopolis.
Diocæsarea.
Oropi.
Dalisanidos.
Sevila.
Kelenderis.
Anemori.
Titopolis.
Lamos.
Antiochia parva.
Hefelia.
Ristria.
Selenunta.
Yocopi.
Philadelphía parva.
Irinopolis.

Germanicopolis.
Mobsea.
Demetiopolis.
Abidi.
Zmonopolis.
Adrasson.
Mynu.
Neapolis.

Sedes nova, Damascus. Sub hac sede sunt episcopatus X.

Albi.
Palmipon.
Laodicia.
Suria.
Konokora.
Yabruda.
Danabi.
Karacena.
Hurdani.
Surraquini.

Sedes decima, Amida. Sub hac sede sunt episcopatus VII.

Ynilon.
Valentini.
Arsomasata.
Sophin.
Kicaris.
Ripha.
Zemus.

Sedes undecima, Sergiopolis. Sub hac sede sunt episcopatus IV.

Bizonamas.
Marcopolis.
Venechalis.
Ermenia.

Sedes duodecima, Theodosiopolis. Sub hac sede sunt episcopatus VII.

Ortros.

Maxinimi
Maurocastron.
Agia Maria.
Axirri.
Carosa.
Politimos.

Sedes tertiadecima, Emissa. Sub hac sede sunt episcopatus IV.

Arqui.
Orisson.
Herygen.
Oragison.

METROPOLITANI per se subsistentes, VIII.

Deritus.
Heliopolis.
Laodicia.
Samosata.
Kyros.
Pompeiopolis.
Mopsuestia.
Adana.

ARCHIEPISCOPI XII.

Verea.
Kalquis.
Gabula.
Seleucia.
Piperia.
Anasarphon.
Paltos.
Germanicia.
Salamias.
Yarcossos.
Fossos.
Anatagathon.

Juxta traditiones veterum, et etiam quædam scripta quæ auctoritatem habent non modicam apud Palæstinos, et maxime Græcos, Hierosolymitana Ecclesia usque ad tempora Justiniani, sanctæ recordationis Augusti, episcopus habuit nulla vel modica dignitatis prærogativa gaudentem. Tempore vero prædicti Deo dilecti principis, congregata est synodus generalis apud Constantinopolim, tempore domini Vigili papæ, Eutychie Constantinopolitani, Apollinarii Alexandrini, domni Antiocheni, Eustochii Hierosolymitani, patriarcharum, super tribus capitulis, videlicet scriptis Theodoret, Cyri; item scriptis Theodori, Mopsuestiæ episcoporum: et epistola Hiberæ ad Marim Persam. In qua synodo, post alias Ecclesiæ Dei necessarias institutiones, quæ pro tempore promulgandas decrevit, sanctorum Patrum, qui ad eam convenerant, auctoritas prædictam Deo amabilem honorare Ecclesiam, et ejus episcopo locum inter patriarchas dare, communi sanxit voluntate, reverentiam exhibens sanctæ Resurrectioni. Et quoniam prædictæ Dei caltrix civitas, quasi in limite Alexandrini et Antiocheni patriarchatuum erat, nec haberet unde illi urbes ordinarent suffraganeas, nisi utrique aliquid detraherent, visum est expedire ab utroque aliquid decerpere, ut eidem, juxta formam aliorum patriarchatuum, ordinarent subjectos. Subtraxerunt ergo Antiocheno Cæsariensem et Scythopolitanum, metropolitanos; Alexandrino vero, Rabbeensem et Beterensem, item metropolitanos. Et quoniam iterum eundem patriarcham oportebat habere, præter supradictos metropolitanos, familiares suffraganeos, quos Græci cyncellos vocant, subtraxerunt prædictis metropolitanis quosdam episcopos, et quosdam de novo creaverunt, usque ad viginti quinque: quorum urbium numerum et nomina subjungimus, computatis prius metropolitanis et eorum suffraganeis. Est autem ordo talis:

Sedes prima, Cæsarea maritima. Sub hac sede sunt episcopatus XIX.

Dora.
Antipatrida.
Iampnias.
Nicolis.
Onus.
Soscureis.
Raphias.
Regium Apatos.
Regium Hierico.
Regium Livas.

Regium Gadaron
Azotus Paralias.
Asotusippum.
Estomason.
Estilion.
Tricomias.
Tortus.
Saltum.
Constantiniaquis.

Sedes secunda, Scythopolis. Sub hac sede sunt episcopatus IX.

Capitoliaides.

Miru.
Gadaru:
Pelos.
Vilisippus.
Tetracomias.
Oluna.
Galanis.
Komanas.

Sedes tertia, Raabe Moabitis. Sub hac sede sunt episcopatus XII.

Augustopolis.
Arindia.
Kara.

Serapolis.
Mempsidos.
Eulitis.
Zora.
Virusum.
Pentacomia.
Mamapson.
Miroconeras.
Saltum Hieraticum
*Sedes quarta, Bitira Arabie. Sub
hæc sunt episcopatus XXXV.*
Adrasson.
Dias.
Medaoun.
H'erasson.
Nein.
Filadelfia.
Ierapolis.
Essinos.
Neapolis.
Themistus.
Philipopulus.
Dionysia.
Constantinu.

Pentacomias.
Tricomias.
Canastados.
Saltum Votanius.
Exacomias.
Enacomias.
Comogonias.
Comogeros.
Comosthonis.
Comis.
Mahadaron.
Comocoreatas.
Comis Capron.
Comis Insuavos.
Comis Pirroareton.
Comis Pecius.
Comis Ariathon.
Comis Neotis.
Clima Anatolis quevisinon.
Comis Ariotas.
Comis Trachonos.
Comis Neflamos.
SUFFRAGANEARUM prima.
Lidda.

Joppe.
Ascalon.
Gaza.
Meimas.
Diocletianopolis.
Beitt Gerbein.
Neapolis.
Sebastia.
Jericyntus.
Tyberiadis.
Diocæsarea.
Legionum.
Capitolina
Mauronensis.
Gedera.
Nazareth.
Thabor.
Caracha, vel Petra.
Adroga.
Afra.
Aclis.
Faram.
Elinopolis.
Mons Sina.

ANNO DOMINI MCLXXXV.

LUCIUS III PONTIFEX ROMANUS

NOTITIA.

(Mansi, *Concil.*, XXII, 475.)

Lucius papa tertius, inquit Willelmus Tyrius lib. XII, cap. 7, *Belli sacri*, qui et Humbaldus Ostiensis episcopus, natione Tuscus, patria Lucensis, vir grandævus admodum et modice litteratus, juxta formam concilio Lateranensi tertio præscriptam primus creatus est pontifex quarto Kal. Septembris anno Domini 1181. Hic pontifex sui principio ad tranquillitatem Christianam fovendam totum se impendit. Eumque imperator in Italiam contendisset, ut in *Historia Saxonica*, libro sexto, capite quadragesimo septimo, ait Krantzius, exierat urbe Roma Lucius papa, ut obviam ei proficisceretur, tractaturus cum illo Christianæ reipublicæ negotia, quæ in Asia nimium cœperunt labefactari. Veronæ convenerant duo Christianismi culmina. Concurrerat ingens ecclesiasticorum multitudo, reconciliationem deposcens sedis apostolicæ, quod in schismate imperatorem secuti ab antipapis essent ordinati et instituti. Intervenit pro his Fridericus imperator, ut in gratiam sumerentur. Annuit perbenigne pontifex. Sed cum postera die manus illis essent imponendæ singulis, immutatum erat consilium, quod diceret in concilio Venetiano decreta non posse nisi alio concilio irritari: promisit autem de proximo alium a se evocandum cœtum, in quo super his constitueretur. Auditæ sunt Germanorum minæ pro sua consuetudine; sed nihil ea re moti sunt cardinales. Credebatur autem ea consilii mutatio a Conrado Moguntino et Wormatiensi pontificibus prodiisse. Inde cœpit imperator tractare cum pontifice super patrimonio potentis per Italiam dominæ Mathildis, quæ sub Henricis imperatoribus patre et filio multa faciebat pro Ecclesia: et jam rebus humanis excedens multa reliquerat eidem Ecclesiæ possidenda, quæ imperator ad jus imperii devocabat. Erat autem, ut diximus, marchionis Saxonie filia. Sed ex ratione temporum diu ante hanc ætatem emigrasse convincitur, nisi geminas fuisse, et alteram post alteram in Italia floruisse quis contendat. Diu tum causa inter sacerdotium et regnum ventilata nihil concludi potuit; et sine fine discessere. KRANTZIUS.

De eadem ex Arnoldi Lubecensis *Chronico*, libro tertio, capite decimo, Baronius addens contigisse ibidem de electione episcopi Trevirensis schisma inter imperatorem et pontificem: quæ ab eodem fuisse numerantur.

Principes Christianos commovit, ut ad opem ferendam fidelibus qui in Asia contra barbaros præliabantur, sese omnes præpararent. Verum, cum eam expeditionem remis velisque accelerari procuraret, morbo correptus, Veronæ septimo Kalendas Decembris diem clausit extremum, et in cathedrali ecclesia sepulturam sortitus est, anno Domini 1185, postquam quatuor annis, duobus mensibus et viginſi septem diebus curam Ecclesiæ habuisset. Lucam civitatem, unde oriundus erat, pluribus muneribus exornavit. Ab imperatore Friderico, quo usus est familiarissime et amicissime, obtinuit ut in tota Etruria alia moneta locum et usum non haberet quam Lucensis, quemadmodum Longobardi aliam non recipiebant nisi Papiensium. Hoc tempore floruit abbas Joachimus, de quo infra in notis concilii Lateranensis quarti plura dicemus. Maronitæ detestantes errorem Maronis monothelitæ, ad Ecclesiæ gremium, retento nomine a sancto Marone abbate, ut aiunt, derivato, redierunt.